

PROJEC

DE

CONSER

MANCOM

DE

CATALU

M

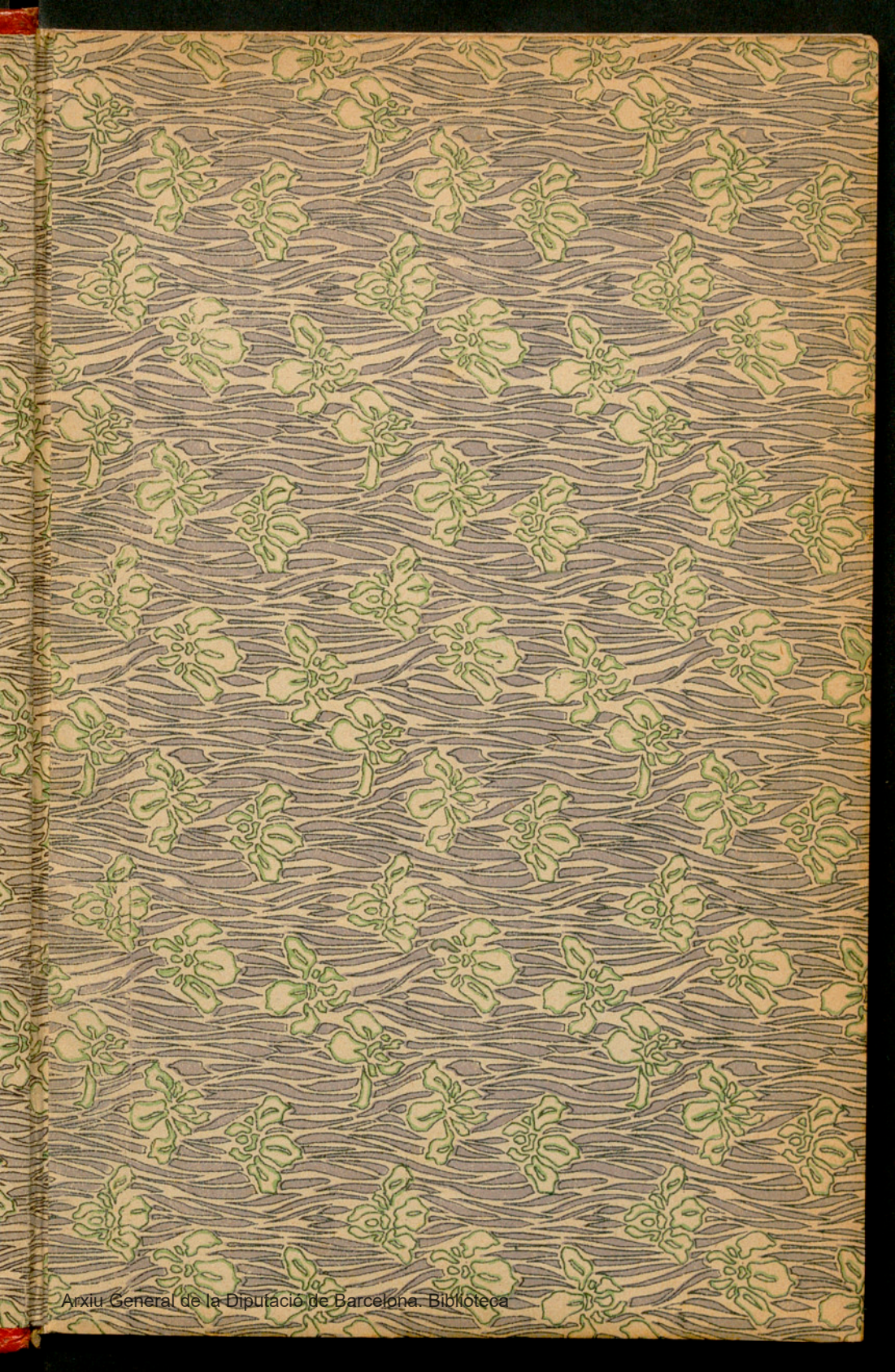
3

89

NOVEMB

1846

2-III-6 M-3-89

3-11-13

MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

PROJECTES D'ACORD
PRESENTATS A LA SEX-
TA REUNIÓ ORDINA-
RIA DE L'ASSAMBLEA

BARCELONA :
NOVEMBRE 1916

R. 438

IMPRESA DE LA CASA PROVINCIAL DE CARITAT

CONVOCATORIA

MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

PRESIDENCIA

Vist l'article 4.¹ de l'Estatut;

Vista la deliberació del Consell

Permanent en la sessió d'ahir;

*És convocada l'Assemblea per al dia
27 del present mes de novembre a
les deu del matí, en el Palau de la
Generalitat.*

Barcelona, 10 de novembre de 1916.

El President,

E. PRAT DE LA RIBA

ARXIU GENERAL DE LA DIPUTACIÓ DE BARCELONA

PROJECTES DEL CONSELL
PERMANENT

PRESSUPOST PER A L'ANY 1917

LIBRARY OF THE
DIPUTACIÓ DE BARCELONA

PRESSUPOST PER A 1917

Complint amb el deure anual, portem a la vostra aprovació el projecte de Pressupost per a 1917.

Reflexe, el Pressupost, d'una realitat, la seva expansió i la seva tècnica no poden certament anar més enllà del clos de la realitat que encarna, i així no és d'estranyar que el projecte formulat segueixi movent-se dintre el motllo imposat per una limitació d'atribucions i actuació verament il·lògica, ja que, essent el nostre organisme instrument de col·laboració viva de govern, se'ns retarden a delegar les seves més naturals funcions, que ens haurien de permetre i obligar al ver Pressupost, d'ampla acció reconstitutiva.

Amb tot, dintre els l·lindars reduïts de l'actuació d'avui, el Consell ha posat a la seva obra l'esperit expansiu de franca orientació cap al desenrotllament integral d'una acció de govern seriosa i viva, basada en sòlids i fermes fonaments econòmics, garantíia de la seva estabilitat.

A aquest punt essencial hem sacrificat la tècnica del projecte, fugint d'innovacions que solament permetrien el Pressupost d'amplitut a què tenim dret per la nostra pròpia llei de creació; i és per això que, dintre la restricció forçada de l'obrar, havem orientat

el projecte cap a una solució altrament no menys necessària, com és la d'assolir l'arrelament econòmic de l'obra del Pressupost, i la de cercar i preparar la ³vigorització de la Hisenda pròpia.

Aquesta finalitat ens ha portat a fer, amb exquisida cura, l'estudi de totes les necessitats i iniciatives que figuren dins el Pressupost, a fi que les seves consignacions responguin a les normes de la ciència econòmica.

En el Pressupost d'ingressos, després de les consignacions, voluntàries unes i obligades les altres, per prescripció aquestes del nostre Estatut, com a compensacions de serveis delegats per les Diputacions mancomunades, hem donat aquella màxima extensió prudencial que, atenent l'estadística, ha estat possible donar als nostres arbitris.

Les consignacions de despeses ordinàries, que com a tals són ateses amb ingressos ordinaris, ens permeten no augmentar la taxa del contingent a cobrar dels pobles per utilitats; la qual taxa del 4 per 100 conservem igual que l'any passat.

La mateixa força de la llei econòmica en què s'inspira l'orientació del projecte presentat aconsella que es tendeixi que l'aportació d'aquest contingent es faci d'un mode directe a la Hisenda de la Mancomunitat a fi de respondre al nostre deure i responsabilitats amb una Hisenda pròpia, començant a marcar per a l'esdevenidor, ja que altra cosa el moment actual no ens permet, el relleu de la nostra personalitat econòmica.

També han estat objecte d'especial estudi la fixació dels ingressos extraordinaris procedents de l'emissió de l'Emprèstit en curs, tant pel que es refereix a la necessitat i quantia de les obres a realitzar amb

dits ingressos, com a les circumstancies del mercat nacional i mundial, puix aquestes són essencialment importants per a determinar la conveniència de les emissions a realitzar.

Al just mitjà, fruit d'aquest estudi, obeeix la fixació de les consignacions que figuren al Pressupost d'ingressos, procedents d'una nova emissió d'Emprèstit que des d'ara ens proposem dur a cap, per atendre a l'obra de construcció de camins, xarxa telefònica, expansió de la beneficència, agricultura, ensenyament, etc., etc.; iniciatives que, per llur naturalesa d'obres necessaries, urgents i reproductives han d'ésser ateses amb cabals de caràcter extraordinari.

El Pressupost de despeses encaixa dintre l'organització administrativa que més s'adapta al nostre funcionament.

Les despeses de caràcter obligatori, determinades pel decret constitucional que ens regula, pels acords de l'Assamblea i el Consell, que tots coneixeu sobradament, tenen atès llur pagament amb llurs consignacions de cabals ordinaris, havent-se procurat en tot moment que les dites consignacions responguessin a la justesa de les necessitats que satisfàn, dintre sempre d'un criteri d'austeritat.

En les de caràcter extraordinari l'estudi del Consell té l'aval valuosíssim dels respectius tècnics, quedant en tot moment constatada la fixació de llur valua pel major nombre de dades i elements de judici que la previsió obliga a tenir en compte.

L'adaptació de les despeses s'és feta dintre de les grans agrupacions o seccions d'Administració propiament dita, Governació, Foment i Hisenda.

En cada una d'aquestes activitats, no sols servem l'obra començada, sinó que se li dona la màxima expansió que les circumstancies econòmiques permeten.

La xarxa de camins serà ampliada amb la nova i forta consignació que hi assenyaem, responent a l'aspiració més unànim del nostre poble.

Igualment podem dir de la xarxa telefònica, el ràpid desenrotllament i fecunda utilitat de la qual són apreciats de propis i estranys.

La circumstancia d'ésser aquest instrument de progrés, en la vida moderna, una sentida necessitat dels pobles, ha fet que se li doni en el Pressupost el més ample desenrotllament, atansant l'hora de poder fruit la completa instal·lació de la nostra xarxa.

La iniciativa de reforma en els rams de beneficiària per a boigs passa a ésser un fet amb l'augment, per una part, de la consignació per a l'assistència de dementes, i, per altra, fixant la quantitat suficient per a començar la creació d'una Clínica i Hospital per al Tractament de Malalties Mentals, en la finca adquirida expressament en el terme de Santa Coloma de Gramanet, i així també perquè sigui un fet la reforma del nostre Manicomi de Salt.

Allargariem inútilment aquest preàmbul de presentació del projecte de Pressupost ressenyant la gènesi de cada una de les consignacions, que per altra part queden explicades i puntualitzades en llurs respectius epígrafs : ens basta afegir, només, que mantes altres iniciatives, fetes acord en son dia per l'actuació ja copiosa de la Mancomunitat en ordre de sanitat, agricultura i ensenyament, totes tenen adequada consignació per a llur normal desenrotllament.

Creiem presentar una obra que sincerament respon a la realitat en què ens movem, subjectada a les

exigencies de les lleis econòmiques reguladores de dita realitat; i així ens alena l'esperança (més encara, la seguretat) que el Pressupost que sotmetem a la vostra censura tindrà una realització total i fecundant per a l'avenç del nostre país.

Impossibilitats d'expansionar-nos envers més altes especulacions de la governació dels pobles per no haver assolit la plenitud del dret reconegut en el decret de la nostra creació, pretenem haver projectat un Pressupost veritat, de santa perseverancia en l'obra de govern que ens està encomanada, orientant-la econòmicament i financerament envers el seu arrellumament i vigorització per mitjà de la formació d'una Hisenda pròpia que pugui, en un breu esdevenidor, afrontar l'obra magna que a la Mancomunitat fou confiada.

Per tot el que s'ha exposat, el Consell té l'honor de proposar a l'Assamblea els següents

ACORDS:

1.^r S'aprova l'adjunt Pressupost nivellat d'ingressos i despeses per a l'any 1917, important 6.638,634'02 pessetes; així com les tarifes d'arbitris i pressupost especial del Manicomi de Salt que hi figuren com annexos.

2.ⁿ El repartiment entre els pobles de Catalunya que figura en el capítol III, article únic, del Pressupost d'ingressos, es girarà a raó del 4 per 100 sobre la quantitat que s'ha pagat l'any 1915 en cada província i districte municipal pel concepte d'utilitats; quedant autoritzades les Diputacions que ho desitgin per a procedir a la recaptació i pagament de la quantitat que correspongui a la respectiva província, si-

gui en forma de repartiment directe especial, o en aquella altra que estimi més convenient als interessos de la província, amb les mateixes facultats fixades en el segón dels acords presos per l'Assamblea en aprovar el Pressupost per a 1915.

Palau de la Generalitat, 9 de novembre de 1916.—
El President, *Enric Prat de la Riba*.—Els Consellers:
Lluís Argemí — *Francesc Bartrina* — *Josep M.ª España* — *Anselm Guasch* — *Martí Inglès* — *Josep Mes-*
tres — *Alfred Pereña* — *Agustí Riera*.

PRESSUPOST

D'INGRESSOS

Nombre de la partida		PER CONCEPTES — Pessetes	PER ARTICLES — Pessetes	PER CAPÍTOLS — Pessetes
	CAPÍTOL I			
	Donatius			
	ARTICLE ÚNIC			
	DONATIUS DE LES DIPUTACIONS MANCOMUNADES			
1	Donatiu de la Diputació Provincial de Barcelona....	90,000		
2	Idem de la de Girona.....	10,000		
3	Idem de la de Lleida.....	10,000		
4	Idem de la de Tarragona.....	10,000		
			120,000	120,000
	CAPÍTOL II			
	Compensacions econòmiques pels serveis provin- cialment incorporats a la Mancomunitat			
	ARTICLE PRIMER			
	COMPENSACIONS PEL SERVEI DE SOSTENIMENT DE DEMENTS POBRES			
5	Quantitat que ha d'abonar per dotzenes parts la Di- putació de Barcelona.....	491,355'51		
	<i>Suma i segueix.....</i>	491,355'51		

Nombre de la partida		PER CONCEPTES	PER ARTICLES	PER CAPÍTOLS
		Pessetes	Pessetes	Pessetes
	<i>Sumes anteriors.....</i>	135,213'28	786,483'70	
13	vei en el seu Pressupost de 1914, sense incloure-hi la referent a personal facultatiu, més el suplement per les despeses de Conservació de les carreteres i els camins rebuts durant els anys 1914-1915.... Quantitat que ha d'abonar la Diputació de Barcelona en compensació del servei de Conservació de la carretera de Monistrol al Monestir de Montserrat	396,818'50		
		2,029'94	534,061'72	1.320,545'42
	CAPÍTOL III			
	Repartiment entre els Municipis de Catalunya			
	ARTICLE ÚNIC			
	REPARTIMENT			
14	Import del repartiment a raó d'un 4 per 100 sobre ço que s'ha pagat l'any 1915, en cada un dels districtes municipals de Catalunya, a l'Estat, pel concepte de contribució d'utilitats, i que importa, tot junt, 10.649,465 pessetes, segons resulta dels estats de recaptació publicats en la <i>Gaceta de Madrid</i> d'11 de gener de 1916			
	D'aquesta quantitat de 425,978'60 pessetes, corresponen:			
	A la província de Barcelona	376,163'48		
	A la província de Girona	16,679'72		
	A la província de Lleida	12,936'20		
	A la província de Tarragona	20,199'20		
		425,978'60	425,978'60	425,978'60

Nombre de la partida		PER CONCEPTES — Pessetes	PER ARTICLES — Pessetes	PER CAPÍTOLS — Pessetes
	<i>Suma anterior</i>		175,100	
	ARTICLE III			
	ALTRES INGRESSOS			
20	Ingressos que pot produir la venda de les publicacions de la Mancomunitat.....	250		
21	Drets de custòdia dels dipòsits provisionals per a les subhastes	100		
22	Productes agrícoles de la finca de Santa Coloma.....	3,000		
23	Idem de l'exploració dels serveis telefònics	54,200		
24	Ingressos de l'ensenyament per correspondència	2,000		
			59.550	234,650
	CAPÍTOL V			
	Emprèstits			
	ARTICLE ÚNIC			
25	Per la emissió de 6,984 títols, suposant-la al 83 per 100	2.898,360	2.898,360	2.898,360
	CAPÍTOL VI			
	Subvencions i reintegracions			
	ARTICLE ÚNIC			
26	Quantitat a compte que durant aquest any haurà de reintegrar a la Mancomunitat la Diputació de Lleida, en raó del compromís que aquella va contraure, amb la Direcció General d'Obres públiques, de respondre de ço que l'esmentada Diputació devia a l'Estat per raó d'endarreriments d'obres			

TOTALS

	Pessetes
Ingressos ordinaris	2.590,274'02
Ingressos d'Emprèstit	4.048,360
	6.638,634'02

RESUM GENERAL D'INGRESSOS

	Pessetes
CAPÍTOL I. Donatius de les Diputa- cions mancomunades.	120,000
CAPÍTOL II. Compensacions econò- miques pels serveis provincials incorpo- rats a la Mancomu- nitat.....	1.320,545'42
CAPÍTOL III. Repartiment entre els Municipis de Cata- lunya	425,978'60
CAPÍTOL IV. Ingressos procedents de serveis incorporats...	234,650
CAPÍTOL V. Emprèstits.....	2.898,360
CAPÍTOL VI. Subvencions i reinte- gracions.....	399,100
CAPÍTOL VII. Caixa de Crèdit Co- munal.....	90,000
CAPÍTOL VIII. Resultes.....	1.150,000
TOTAL.....	6.638,634'02

PRESSUPOST DE DESPESES

PRESSUPOST DE DESPESES

Nombre de la partida		PER CONCEPTES — Pessetes	PER ARTICLES — Pessetes	PER CAPÍTOLS — Pessetes
	CAPÍTOL I			
	Govern i Administració de la Mancomunitat			
	ARTICLE PRIMER			
	DESPESES DE GOVERN			
1	Despeses de representació de la Presidència.....	12,000		
2	Remuneració del Consell Permanent i despeses de viatge dels senyors Consellers.....	60,000		
3	Despeses d'estada i de viatge dels senyors Diputats que assisteixin a les sessions de l'Assamblea.....	20,000	92,000	
	ARTICLE II			
	DESPESES D'ADMINISTRACIÓ			
	OFICINES			
	DEPARTAMENT DE GOVERNACIÓ			
4	Un oficial lletrat, amb el sou de.....	4,000		
5	Dos auxiliars, amb el sou de 2,500 pessetes cada un.....	5,000		
6	Gratificació a l'encarregat del Registre Ge- neral.....	750		
7	Un escriptor, amb el sou de	1,800		
	<i>Sumes i segueix..</i>		92,000	
				11,550

Nombre de la partida		PER CONCEPTES — Pessetes	PER ARTICLES — Pessetes	PER CAPÍTOLS — Pessetes
	<i>Sumes anteriors..</i>		92,000	
8	Dues dactilògrafes, amb el sou de 1,320 pessetes cada una.....	2,640		
9	Gratificació a un calígraf interi	840		
10	Idem a un encarregat de la calefacció i electricitat	1,000		
		16,030		
	DEPARTAMENT DE FOMENT			
	<i>Secció administrativa</i>			
11	Un oficial lletrat, amb el sou de.....	4,000		
12	Un auxiliar, amb el sou de	2,500		
13	Dos dactilògrafs, amb el sou de 1,800	3,600		
14	Una dactilògrafa, amb el sou de	1,320		
		11,420		
	<i>Secció tècnica de Carreteres</i>			
15	Un enginyer, Major de la Secció, amb el sou de	7,500		
16	Quatre enginyers subalterns, amb el sou de 6,000 pessetes cada un	24,000		
17	Set ajudants, amb el sou de 4,000 pessetes cada un.....	28,000		
18	Set sobrestants, amb el sou de 3,000 pessetes cada un.....	21,000		
19	Un mecanògraf registrador	1,800		
20	Sis delineants escrivents, amb el sou de 1,800 pessetes cada un	10,800		
21	Un escrivent Pagador	1,800		
22	Al mateix, per perjudici en la moneda ...	200		
23	Un ordenança	1,500		
		96,600		
	<i>Sumes i segueix.....</i>	124,050	92,000	

Nombre de la partida		
	<i>Sumes anteriors</i>	
	DEPARTAMENT D'HISENDA	
	<i>Secció Administrativa general</i>	
37	Gratificació al Cap interí del Departament.	4,000
38	Un auxiliar, amb el sou de.....	2,500
39	Un dactilògraf	1,800
40	Inspector d'arbitris.....	2,500
41	Celador d'arbitris	1,800
	<i>Secció d'Intervenció</i>	
42	Gratificació a l'Interventor interí	2,000
43	Un auxiliar, amb el sou de	2,500
44	Gratificació a un auxiliar interí	800
45	Un escriptent, amb el sou de	1,800
	<i>Caixa</i>	
46	Gratificació al Caixer interí	1,500
47	Gratificació a l'auxiliar interí	750
48	Gratificació a un escriptent interí.....	500
	ORDENANCES	
49	Un porter, amb el sou de	1,500
50	Un ciclista, amb el sou de	825
	MATERIAL	
51	Per a despeses ordinaries i extraordinaries de	
	<i>Sumes i segueix</i>	

PER CONCEPTES	PER ARTICLES	PER CAPÍTOLS
Pesetes	Pesetes	Pesetes
271,510	92,000	
12,600		
7,100		
2,750		
2,325		
296,285	92,000	

Nombre de la partida		PER CONCEPTES	PER ARTICLES	PER CAPÍTOLS
		Pessetes	Pessetes	Pessetes
	<i>Sumes anteriors.....</i>	296,285	92,000	
	material de les Oficines de la Mancomunitat i del Consell, d'impresos, d'adquisició i reparació de moblatge, i altres	25,000	321,285	
	ARTICLE III			
	DELEGACIONS			
52	Per a despeses d'estudi, preparació i gestió de delegacions de serveis administratius de l'Estat.....	20,000	20,000	
	ARTICLE IV			
	PUBLICACIONS DE LA MANCOMUNITAT			
53	Per a atendre a les despeses que exigeixin les publicacions de la Mancomunitat.....	6,000	6,000	439,285
	CAPÍTOL II			
	Càrregues			
	ARTICLE PRIMER			
	CONTRIBUCIONS I IMPOSTOS			
54	Per a pagar les contribucions, impostos i recàrrecs corresponents per tots conceptes als sots, indemnitzacions i gratificacions dels empleats de la Man-			

Nombre de la partida		PER CONCEPTES	PER ARTICLES	PER CAPÍTOLS
		Pessetes	Pessetes	Pessetes
	comunitat, i altres pagaments que acordi el Consell, i a tots els pagaments que es facin a càrrec de l'ar- ticle primer del capítol I d'aquest Pressupost....	35,000	35,000	
	ARTICLE II			
	EMPRÈSTITS			
	<i>Despeses generals d'Emprèstits</i>			
55	Interès anual al 4'50 per 100 de 13,603 obligacions...	306,067'50	306,067'50	
	ARTICLE III			
	CONTRACTES			
56	Quantitat que la Mancomunitat ve obligada a pagar a l'Estat, durant l'any 1916, segons el conveni de 23 de juny de 1914.....	40,000	40,000	381,067'50
	CAPÍTOL III			
	Obres públiques			
	ARTICLE PRIMER			
	CARRETERES I CAMINS			
	<i>Servei de Conservació de carreteres i camins, incorporat a la Mancomunitat per les Diputacions de Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona</i>			
57	Personal de capataços i peons.....	475,000		
	<i>Suma i segueix.....</i>	475,000		

Nombre de la partida		PER CONCEPTES	PER ARTICLES	PER CAPÍTOLS
		Pessetes	Pessetes	Pessetes
	<i>Suma anterior</i>		4.000,600	
	ARTICLE III			
	OBRES HIDRÀULIQUES I DE SANEJAMENT			
66	Per a preparar o subvencionar la construcció d'obres d'aquesta classe que siguin d'interès general.....	100,000	100,000	4.100,600
	CAPÍTOL IV			
	Cultura i instrucció			
	ARTICLE PRIMER			
67	Per a les despeses d'organització i sosteniment d'un Institut General d'Educació, creat per la Mancomunitat a la reunió de l'Assamblea de 29 de maig de 1914.....	20,000		
68	A l'Institut de la Llengua Catalana: Per al Diccionari de la Llengua literaria... 5,000 Per a l'Atlas lingüístic de Catalunya 5,000 Per a fomentar la publicació d'obres per a les Escoles 6,000	16,000		
69	A la Comissió especial de Codificació del Dret civil català: Per treballs preparatoris, investigacions i publicacions	10,000		
70	Al Museu Social, amb destí a l' <i>Anuari Estadístic</i>	1,300		
71	Per a les despeses de l'Escola d'Estiu i del <i>Butlletí</i> dedicat als Mestres i Professors.....	15,000	62,300	
	<i>Suma i segueix</i>		62,300	

Nombre de la partida	
	<i>Suma anterior</i>
	ARTICLE II
	ESCOLES I BIBLIOTEQUES
72	Per a subvencionar la construcció d'edificis escolars i la formació de Biblioteques
73	Despeses de funcionament de l'Escola de Bibliotecaries
74	Cursos breus especialitzats d'Agricultura..... Extensió d'ensenyament tècnic (per correspondència):
75	Instal·lació
76	Sosteniment
77	Per congressos, missions científiques, pensions i ensenyaments
	CAPÍTOL V
	Beneficencia
	ARTICLE PRIMER
	ATENCIIONS GENERALS
	<i>Dements pobres de les províncies de Barcelona, Lleida i Tarragona</i>
78	Per a estades i altres despeses relacionades amb el servei de Dements a les províncies de Barcelona, Lleida i Tarragona.....
	<i>Suma i segueix</i>

PER CONCEPTES — Pessetes	PER ARTICLES — Pessetes	PER CAPÍTOLS — Pessetes
	62,300	
245,000		
15,000		
15,000		
25,000		
15,000		
25,000	340,000	402,300
800,000	800,000	
	800,000	

Nombre de la partida	
	<i>Suma anterior</i>
	ARTICLE II
	DEMENTS DE LA PROVINCIA DE GIRONA
	<i>Manicomi de Salt</i>
79	Despeses del sosteniment del Manicomi de Salt, de la província de Girona.....
	ARTICLE III
	INSPECCIÓ DEL SERVEI DE DEMENTS
80	Per a la inspecció facultativa dels dementos asilats per compte de la Mancomunitat.....
	ARTICLE IV
	REORGANITZACIÓ DEL SERVEI DE SOSTENIMENT DE DEMENTS POBRES
81	Amb destinació a les despeses de tota mena relacionades amb la reorganització i reforma del servei de Sosteniment i tractament de dementos pobres de Catalunya
	CAPÍTOL VI
	Sanitat
	ARTICLE ÚNIC
82	Amb destinació a despeses relacionades amb el sanejament d'algunes comarques catalanes infectades

PER CONCEPTES — Pessetes	PER ARTICLES — Pessetes	PER CAPÍTOLS — Pessetes
	800,000	
141,816'68	141,816'68	
4,000	4,000	
225,000	225,000	1.170,816'68

Nombre de la partida	
	de paludisme, sota la direcció de l'Institut de Ciències
	CAPÍTOL VII
	Caixa de Crèdit Comunal
	ARTICLE PRIMER
83	Per al pagament d'interessos al 4'50 per 100 dels títols de l'Emprèstit especial que la Caixa de Crèdit tingui en circulació durant l'any 1916.....
	ARTICLE II
84	A compte de la subvenció extraordinària de 60,000 pessetes, concedida a la Caixa de Crèdit Comunal per a les despeses d'organització i sosteniment de la dita Caixa, segons acord de l'Assamblea de 28 de maig de 1914.....
	CAPÍTOL VIII
	Imprevistos
	ARTICLE ÚNIC
85	Per a les despeses d'aquesta classe.....

PER CONCEPTES — Pessetes	PER ARTICLES — Pessetes	PER CAPÍTOLS — Pessetes
8,000	8,000	8,000
90,000	90,000	
10,000	10,000	100,000
36,564'84	36,564'84	36,564'84

TOTALS

	Pessetes
Despeses ordinaries	2.610,274'02
Despeses d'Emprèstit	4.028,360
	6.638,634'02

RESUM GENERAL DE DESPESES

	Pessetes
CAPÍTOL I. Govern i Administració de la Mancomunitat.	439,285
CAPÍTOL II. Càrregues	381,067'50
CAPÍTOL III. Obres públiques	4.100,600
CAPÍTOL IV. Cultura i Instrucció ...	402,300
CAPÍTOL V. Beneficència	1.170,816'68
CAPÍTOL VI. Sanitat	8,000
CAPÍTOL VII. Caixa de Crèdit Co- munal	100,000
CAPÍTOL VIII. Imprevistos	36,564'84
TOTAL	6.638,634'02

ANEXOS AL PRESSUPOST

LIBROS DE PRESENTACION

ANEX N. 1

ARBITRIS SOBRE ESTABLIMENT DE SERVEIS I SERVITUTS EN
CARRETERES PROVINCIALS I CAMINS VEÏNALS A CÀRREC
DE LA MANCOMUNITAT.

PRIMERA PART

Permisos per a edificacions i obres

Per la construcció d'escorredors i passos sobre cunetes i de passos en terraplè per a carruatges, de tres metres d'ample; per cada permís:

En la zona de 1. ^a classe.....	50
En les zones de 2. ^a classe.....	25
En les zones de 3. ^a classe.....	12'50
En les zones de 4. ^a classe.....	8'35

- a) Per cada metre lineal d'ampliació dels expressats passos i dels existents, s'abonarà la quinta part ($\frac{1}{5}$) del que correspon a la tarifa de les respectives zones.
- b) Per cada permís de pas provisional sobre cuneta o terraplè, que caducarà als sis mesos de sol·licitat, s'abonarà la tercera part ($\frac{1}{3}$) del que correspon a la tarifa anterior de les respectives zones.

Per la construcció i ampliació d'edificis afrontant amb carreteres provincials o camins veïnals; per metre lineal de fatxada sobre el camí o carretera:

En la zona de 1. ^a classe.....	10
En les zones de 2. ^a classe.....	5
En les zones de 3. ^a classe.....	2'50
En les zones de 4. ^a classe.....	1'70
Quan l'obra tingui un pis o pisos sobre la planta baixa, es pagarà, de més, per cada metre superficial de fatxada, donant a la carretera, sobre planta baixa.....	0'10

Per la reparació dels dits edificis i per realització d'altres obres que afectin llur exterior, dins la zona de servitut reglamentaria;* per cada permís:

En la zona de 1. ^a classe.....	20
En les zones de 2. ^a classe.....	10
En les zones de 3. ^a classe.....	5
En les zones de 4. ^a classe.....	3'35
Quan les obres de reparació o reforma arribin a la sobreplanta baixa, es pagarà de més, per cada metre superficial de fatxada donant a la carretera, sobre la dita planta baixa, afectat per la reforma o reparació....	0'05

Per la construcció de closos o tanques definitius de ferro, mamposteria o altre material anàleg, en terrenys afrontant amb carreteres o camins; per cada metre lineal de clos:

En la zona de 1. ^a classe.....	2
En les zones de 2. ^a classe.....	1
En les zones de 3. ^a classe.....	0'50
En les zones de 4. ^a classe.....	0'35

Per la construcció o emplaçament de tanques provisionals i de precaució en els dits terrenys; per cada metre lineal de tanca:

En la zona de 1. ^a classe.....	1
En les zones de 2. ^a classe.....	0'50
En les zones de 3. ^a classe.....	0'25
En les zones de 4. ^a classe.....	0'15

* La zona de servitut reglamentaria arriba fins a 25 metres, a comptar de l'aresta de la carretera.

Per la construcció o instal·lació de tanques o closos en els dits terrenys, amb filferro, filferro amb punxes (arç artificial) o altres elements anàlegs amb pals espaiats; per metre lineal de tanca:

En la zona de 1. ^a classe.....	1
En les zones de 2. ^a classe.....	0'50
En les zones de 3. ^a classe.....	0'25
En les zones de 4. ^a classe.....	0'15

Per permís (a precari i condicional) per a ocupar els passeigs i aceres de les carreteres i camins amb la instal·lació de taules, cadires, locs de venda o begudes; per cada metre quadrat que s'ocupi durant un trimestre:

En les zones de 1. ^a i 2. ^a classe.....	5
En les zones de 3. ^a i 4. ^a classe.....	2'50

Per cada permís l'objecte del qual no estigui comprès en els conceptes precedents; a excepció de la construcció i arranjamant d'aceres i baixades d'aigües, en la línia de fatxada:

En la zona de 1. ^a classe.....	10
En les zones de 2. ^a classe.....	5
En les zones de 3. ^a classe.....	2'50
En les zones de 4. ^a classe.....	1'70

SEGONA PART

Permisos per a instal·lacions i canalitzacions

Per l'obertura de valls en carreteres provincials o camins veïnals, o en la zona d'urbanització de les mateixes vies, per a noves instal·lacions de canonades per a aigua o gas o altres serveis; per metre lineal de vall:

En la zona de 1. ^a classe.....	10
En les zones de 2. ^a classe.....	5
En les zones de 3. ^a classe.....	2'50
En les zones de 4. ^a classe.....	1'70
	5

(m) — Quan l'obertura del vall sigui per a la reparació de canonades o per a la substitució d'altres de igual classe, la instal·lació i servitut de les quals estigui ja autoritzada, s'abonarà, per metre lineal, la meitat ($\frac{1}{2}$) que indica la tarifa de les respectives zones.

Si la instal·lació, per ésser transversal al camí, no es troba agreujada amb canon, pagarà pel permís els drets de tarifa amb un augment de 20 per 100.

Per l'obertura de valls en les propies vies i en llur zona d'urbanització, per a la instal·lació de conduccions d'energia elèctrica subterrànies; per metre lineal de vall:

En la zona de 1. ^a classe.....	5
En les zones de 2. ^a classe.....	2'50
En les zones de 3. ^a classe.....	1'25
En les zones de 4. ^a classe.....	0'85

(n) — Quan l'obertura del vall sigui per a la reparació de conduccions d'energia o per a la substitució d'altres de igual classe, la instal·lació i servitut de les quals estigui autoritzada, s'abonarà, per metre lineal, la meitat ($\frac{1}{2}$) que indica la tarifa de les respectives zones.

Si la instal·lació, per ésser transversal al camí, no es troba agreujada amb canon, pagarà pel permís els drets de tarifa amb un augment d'un 20 per 100.

Per l'obertura de valls i ocupació del subsol en galeria o capacitat coberta en les propies vies i instal·lació de caixes de distribució d'energia elèctrica, altres aparells, canonades i conduccions de totes classes, en llur zona d'urbanització; per metre de la caixa:

En les zones de 1. ^a i 2. ^a classe.....	100
En les zones de 3. ^a i 4. ^a classe.....	50

Per cada pal, caixa o aparell que es col·loqui en carreteres provincials o camins veïnals a major distància de 3 metres de l'aresta de la via o dins de la zona d'urbanització, amb des-

tinació a l'estesa aèria de conduccions d'energia elèctrica, ocupant una superfície menor d'un metre quadrat:

En la zona de 1. ^a classe.....	50
En les zones de 2. ^a classe.....	25
En les zones de 3. ^a classe.....	12'50
En les zones de 4. ^a classe.....	8'35
Quan s'ocupi una superfície major d'un metre, s'abonarà a proporció de la que s'ocupi.	

Per cada pal, caixa o aparell que es col·loqui fora de la zona d'urbanització de les dites vies, però dins de la zona de servitut reglamentària, amb destinació a l'estesa de conduccions d'energia elèctrica, ocupant una superfície menor d'un metre quadrat:

En la zona de 1. ^a classe.....	20
En les zones de 2. ^a classe.....	10
En les zones de 3. ^a classe.....	5
En les zones de 4. ^a classe.....	3'35
Quan s'ocupi una superfície major d'un metre, s'abonarà a proporció de la que s'ocupi.	

Per cada indicador d'anuncis que es col·loqui dins la zona d'urbanització a menor distància de 6 metres i a major de 3 de l'aresta de la carretera; per cada permís, que caducarà a l'any de sol·licitat:

En la zona de 1. ^a classe.....	10
En les zones de 2. ^a classe.....	8
En les zones de 3. ^a classe.....	6
En les zones de 4. ^a classe.....	4

Per cada indicador d'anuncis que es col·loqui fora de la zona d'urbanització i dins de la servitut reglamentària; per cada permís:

En la zona de 1. ^a classe.....	5
En les zones de 2. ^a classe.....	4
En les zones de 3. ^a classe.....	3
En les zones de 4. ^a classe.....	2

Per cada prova en vall obert o per cada vall

obert de prova, per a determinar la situació d'a-
veries en les conduccions del subsol de carrete-
res i camins:

En les zones de 1. ^a i 2. ^a classe.....	5
En les zones de 3. ^a i 4. ^a classe.....	2'50

ZONES

La zona 1.ª comprendrà els termes municipals de
Barcelona i Sarrià.

La zona 2.ª, els termes municipals que excedeixin
de 10,000 habitants.

La zona 3.^a, els termes municipals que excedeixin
de 3,000 habitants.

La zona 4.ª, tots els altres termes municipals.

TERCERA PART

Canon anual per servituds i serveis establerts en carreteres provincials i camins veïnals

Per la servitud de passos per a carruatges sobre cuneta o en terraplè, establerts des de 1916 o que s'estableixin d'aquí endavant; per cada pas	3
Per la redempció del canon corresponent a ca- da pas.....	80

La Mancomunitat declararà exceptuats del pa-
gament d'aquest canon els que cedeixin gra-
tuïtament els terrenys per a la construcció
de la carretera o camí.

Per l'ocupació del subsol de les carreteres i
camins amb cables elèctrics, o amb canonades
per a aigua o gas, instal·lats en sentit longitu-
dinal del camí; per cada metre lineal de cano-
nada:

En la zona de 1. ^a classe.....	0'20
En les zones de 2. ^a classe.....	0'10
En les zones de 3. ^a classe.....	0'05
En les zones de 4. ^a classe.....	0'025

Per l'ocupació del subsol en galeria o capacitat coberta o per instal·lació aèria de les caixes de distribució d'energia elèctrica; per cada metre quadrat de superfície ocupada:

En les zones de 1. ^a i 2. ^a classe.....	10
En les zones de 3. ^a i 4. ^a classe.....	5

Per estesa de cables elèctrics aèris, per sobre la carretera i camins dins de la zona d'urbanització, a saber:

Els destinats exclusivament a l'enllumenatge; per metre lineal de línia.....	0'05
Els altres; per metre de línia.....	0'10
Quan l'extensió de la línia excedeixi de 10,000 volts; per cada metre de línia.....	0'20

QUARTA PART

Tramvies

Els tramvies establerts o que s'estableixin en carreteres provincials o en camins veïnals, satisfaràn, en concepte de canon anual per l'estesa de llurs línies; per cada metre lineal de via:

En zona de 1. ^a classe.....	1'00
En les zones de 2. ^a classe.....	0'75
En les zones de 3. ^a classe.....	0'50

Aquest canon es reduirà a la meitat durant el cinc primers anys d'establert el tramvia.

En aquest canon va compresa l'estesa de la línia elèctrica aèria o subterrània destinada a suministrar la força.

ANEX N. 2

ARBITRIS SOBRE LA CIRCULACIÓ DE MOTOCICLES, SIDE-CARS, CYCLE-CARS, VOITURETTES I AUTOMÒBILS PER CARRETERES PROVINCIALS I CAMINS VEÏNALS A CÀRREC DE LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA, I LLOCS DE PARADA DE CARRUATGES EN AQUELLS.

I

Per poder circular lliurement per carreteres provincials i camins veïnals a càrrec de la Mancomunitat, les motocicles, side-cars, cycle-cars, voiturettes i automòbils pertanyents a persones veïnes o domiciliades a Catalunya, hauràn d'anar proveïts d'una patent propia, anual, de circulació, que s'expedirà a raó de 10 pessetes per a les motocicles, 15 per als side-cars, 25 per als cycle-cars, 50 per a les voiturettes i 100 per als automòbils.

II

Es considerarà com a cycle-car tot cotxe mogut per motor de benzina, de dos seients fixos, transmissió per còrretja, el pes del qual, equipat, no excedeixi de 400 kg., ni el cilindratge de 1.100 c. c. Si aquest és superior, així com el pes, es considerarà el cotxe, als efectes, de l'arbitri com a voiturette.

Les voiturettes no podran excedir de 600 kg., ni el nombre de seients fixos podrà ésser major de dos, ni el cilindratge de 1.350 c. c.

III

El preu de la patent de lliure circulació dels automòbils destinats al servei públic regular de transport de passatgers o mercaderies serà de dues-centes cinquanta pessetes anuals.

IV

Els que posseïxin una sola voiturette de les compreses en la base I pagaràn la quota corresponent, o sigui de 50 pessetes; els que en posseïxin més d'una pagaràn per la primera 50 pessetes, i 15 pessetes per cada una de més.

Els que posseïxin un sol cotxe automòbil dels compresos en la base I hauràn de pagar l'al·ludida quota anual de circulació de *cent* pessetes; els que posseïxin dos cotxes pagaràn la de *cent vinticinco pessetes*, i per cada cotxe més satisfaràn *vint* pessetes anuals,

Els que posseïxin un sol cotxe automòbil dels compresos en la base III hauràn de pagar l'esmentada quota anual de circulació, de *dues-centes cinquanta* pessetes; els que posseïxin dos cotxes pagaràn la de *tres-centes quinze* pessetes; i per cada cotxe més se satisfaràn *cinquanta* pessetes.

V

Les motocicles, side-cars, cycle-cars, voiturettes i automòbils matriculats per primera vegada després de començat l'exercici econòmic respectiu, satisfaràn la part proporcional de quota corresponent al temps que falti per a acabar l'any.

VI

Per a les motocicles, side-cars, i cotxes dels estrangers o nacionals no residents en aquestes províncies, es facilitaràn permisos gratuïts de lliure circulació, valeders sols per a un mes.

No es podràn concedir més de tres permisos de forasters, anualment, a una mateixa persona.

VII

Transcorregut el termini de cobrament voluntari que assenyali el Consell Permanent, els propietaris d'automòbils compresos en qualsevolga de les bases I, II, III i IV que siguin sorpresos circulant per carreteres provincials o camins veïnals a càrrec de la Mancomunitat sense haver-se proveït de l'abans al·ludida patent anual, hauràn de pagar, per dret de circulació, durant l'any, doble de la quota que ordinariament els corresponia, si la paguen dins els vuit dies feiners següents a aquell en què se'ls hagi invitat per ofici a pagar-la; i triple quota si deixen transcórrer els expressats vuit dies sense satisfer l'arbitri, el qual, en tal cas, es farà efectiu per la via administrativa d'apremi.

VIII

Els propietaris de voiturettes vindrán obligats a pagar doble quota de la que ordinariament els correspon quan eludeixin o intentin eludir la tarifa que els correspongui en la categoria que estableix la base II.

IX

El Consell Permanent podrà concertar o arrendar aquest servei.

X

Per l'autorització d'un lloc de parada per a carruatges i automòbils, al trimestre:

Per cada carruatge

1. ^a i 2. ^a zona.....	10	pessetes
3. ^a i 4. ^a zona.....	5	»

Per cada automòbil

1. ^a i 2. ^a zona.....	20	»
3. ^a i 4. ^a zona.....	10	»

ANEX N. 3

MANICOMI DE SALT (GIRONA)

*Pressupost especial de despeses del Manicomi de Salt, de la
provincia de Girona, per a l'any 1917.*

	PESETES	PESETES
CAPÍTOL I		
QUEVIURES, UTILLATGE I COMBUSTIBLES		
Pels que es consideren necessaris per als asilats, durant l'any.....	80,500	
Pels que es consideren necessaris per als dependents que gaudeixen d'aquest benefici	13,000	93,500
CAPÍTOL II		
FARMACIA		
Per compra de medicines, antisèptics i útils de curació.....	2,500	2,500
CAPÍTOL III		
LLITS, VESTUARI, UTILLATGE DE CUINA, SAFAREIG, IL·LUMINACIÓ I CALEFACCIÓ		
Quantitat que es considera necessaria en- guany per a conservació, reposició i construcció de llits i robes, vestuari, i calçat, utillatge i moblatge de cuina, despeses de safareig i assecadors, il·lu- minació i calefacció.....	17,050	17,050
<i>Suma i segueix.....</i>		113,050

	PESSRTE\$	PESETE\$
<i>Suma anterior</i>		113,050
CAPÍTOL IV		
METGES, PRACTICANTS, INFERMERS, EMPLEIATS I SERVENTS		
Un metge director, amb el sou de.....	3,500	
Un metge auxiliar, amb el sou de 500 pessetes i 500 pessetes de gratificació..	1,000	
Un practicant, amb el sou de.....	500	
Deu servents, a 240 pessetes.....	2,400	
Vuit serventes, a 180 pessetes.....	1,440	
Quatre filles de la Caritat, a raó de 120 pes- setes	480	
Un auxiliar d'Administració, amb el sou de.....	2,500	
Un escriptent, amb el sou de	1,500	13,320
CAPÍTOL V		
DESPESES REPRODUCTIVES		
Per la compra de llavors, aixades i altres eines per al conreu de l'horta de l'es- tabliment i adobs	600	
Per la manutenció de la mula i altres animals casolans, i recomposició del ca- rro i guarniments, més 300 pessetes per al carreter	1,600	
Per la gratificació de 3 mossos, i 40 pessetes per al manescal	820	
Per un ajudant flequer.....	1,091'21	4,111'25
CAPÍTOL VI		
CÀRREGUES DE L'ESTABLIMENT		
Per assegurança d'incendis, edifici i mo- blatge	174'10	
Per assegurança d'accidents del treball del carreter.....	39'15	213'25
<i>Suma i segueix</i>		130,694'50

	PESETES	PESETES
<i>Suma anterior.....</i>		130,694'50
CAPÍTOL VII		
CAPELLÀ I CURTE		
Per honoraris del Vicari, a raó de 500 pesetes l'any, i augment gradual de sou	750	
Per les despeses que ocasioni la compra de cera i oblata de les misses que diàriament celebra el dit Vicari, així com la conservació i recomposició de casulles, albes i altres ornaments, i funcions que a l'Esglesia se celebren..	250	1,000
CAPÍTOL VIII		
DESPESES GENERALS		
Per la quantitat que es considera necessaria enguany per a reparació de finques, despeses extraordinaries i imprevistes, despeses d'Oficina i altres..	10,122'18	10,122'18
<i>Total despeses.....</i>		141,816'68

Girona, 10 d'octubre de 1916

L'Administrador interí,
JOAN BENESIS

Visat

El Conseller Delegat,
A. RIERA Y PAU

EXPLICACIÓ DE LES DIFERENCIES

Total del Pressupost de despeses de l'any 1916..	Ptes.	141,066'68
Id. del id. de id. de id. 1917..	»	141,816'68
Diferencia.	Ptes.	750

explicada en la següent forma :

Cap. II. Ptes. 750 degut al major preu que tenen els medicaments, que ha fet precis, en el Pressupost de 1916, transferir 500 pessetes del Cap. VIII al Cap. II.

TRANSFERENCIES DE CRÈDIT

TRANSFERÈNCIES DE CRÈDIT

La Secció d'Intervenció del Departament d'Hisenda s'ha dirigit al Consell fent present que, examinades les consignacions del Pressupost en curs, s'imposa la necessitat de reforçar-ne algunes si es vol que quedin completament atesos els serveis a què aquelles vénen destinades, oferint el propi Pressupost mitjans hàbils d'omplir les dites deficiències, puix hi ha algunes consignacions d'altres capítols i articles que oferiran un sobrant després de cobertes íntegrament les atencions que comprenen; i que, per tant, es podrien aprofitar aquests sobrants per transferir-los en la part precisa a les consignacions del mateix Pressupost que han d'ésser reforçades.

Tres són les consignacions del Pressupost de despeses que es troben en el cas indicat: la partida nombre quaranta de l'article primer del capítol segon: «Per a pagar les contribucions, impostos i recàrrecs corresponents per tots conceptes als sous, indemnitzacions i gratificacions dels empleats de la Mancomunitat, i altres pagaments que acordi el Consell, i a tots els pagaments que es facin a càrrec de l'article primer del capítol primer d'aquest Pressupost»; la partida nombre quaranta sis de l'article primer del capítol

tercer: «Indemnitzacions i despeses de viatge al personal facultatiu per sortides fora de la seva residència»; i la partida nombre seixanta cinc del capítol vuitè, article únic, «Imprevistos».

En la primera de les esmentades consignacions mancaràn, segons càlcul de la Intervenció, deu mil cinc-centes vuitanta set pessetes; en la segona faltaran unes onze mil pessetes; i en la tercera la deficiència serà, aproximadament, d'onze mil cent pessetes.

Aquestes tres deficiències, que en junt ascendeixen a trenta dues mil sis-centes vuitanta set pessetes, es poden cobrir: la primera transferint deu mil cinc-centes vuitanta set pessetes de la partida nombre tres; la segona transferint onze mil pessetes de les partides quatre, cinc, sis, set, vuit i nou, vintiu i vintidós, trenta dos, trenta tres, trenta quatre, trenta cinc i trenta sis, i quaranta cinc, en la següent proporció: dues-centes noranta pessetes de les partides quatre, cinc, sis, set, vuit i nou, sis mil cent cinquanta nou pessetes de les partides vintiu i vintidós; nou-centes vuitanta pessetes de les partides trenta dos a trenta sis i tres mil cinc-centes setanta una pessetes de la partida quaranta cinc; i la tercera transferint onze mil cent pessetes en aquesta forma: sis mil pessetes de la partida nombre dos, quatre-centes pessetes de les partides nombres vintiu i vintidós, i quatre mil set-centes pessetes de les partides nombres vintitres a trenta u.

Per les consideracions que precedeixen, el Consell Permanent té l'honor de proposar a l'Assamblea l'adopció del següent

ACORD

Es transfereix al concepte «Contribucions i impostos», partida nombre quaranta del capítol segon, article primer, la quantitat de deu mil cinc-centes vuitanta set pessetes del crèdit que figura en la partida nombre tres, destinada a «Despeses d'estada i de viatge dels senyors Diputats que assisteixin a les sessions de l'Assamblea».

Es transfereix, així mateix, al concepte «Indemnitzacions i despeses de viatge al personal facultatiu per sortides fora de la seva residència», partida nombre quaranta sis, la quantitat d'onze mil pessetes, dels següents crèdits: en quant a dues-centes noranta pessetes, dels corresponents a les partides nombres quatre a nou, «Despeses d'Oficina del Departament de Governació»; sis mil cent cinquanta nou pessetes, dels crèdits corresponents a les partides nombres vintiu i vintidós «Despeses de personal temporer del servei de Telèfons i gratificació al personal facultatiu d'Obres públiques»; nou-centes vuitanta pessetes, dels corresponents a les partides nombres trenta dos a trenta sis, «Despeses de personal de la Caixa»; i tres mil cinc-centes setanta una pessetes, del corresponent a la partida nombre quaranta cinc, destinada a «Despeses de grava, arbrat, i altres despeses de material».

Igualment es transfereixen al concepte «Imprevistos», partida nombre seixanta cinc, onze mil cent pessetes, dels següents crèdits: en quant a sis mil pessetes, del corresponent a la partida nombre dos, «Remuneració del Consell i despeses de viatge dels senyors Consellers»; quatre-centes pessetes, dels corresponents

a les partides nombres vintiu i vintidós «Despeses de personal temporer del servei de Telèfons, i gratificació al personal facultatiu d'Obres públiques»; i les restants quatre mil set-centes pessetes, dels corresponents a les partides nombres vintitrés a trenta u, «Despeses de personal del Departament d'Hisenda».

Palau de la Generalitat, 8 novembre de 1916. —
El President, ENRIC PRAT DE LA RIBA. — *Els Consellers*, LLUÍS ARGEMÍ — FRANCESC BARTRINA — JOSEP MARÍA ESPAÑA — ANSELM GUASCH — MARTÍ INGLÈS — JOSEP MESTRES — ALFRED PEREÑA — AGUSTÍ RIERA.

ORGANITZACIÓ
D'ESCOLES DE COMERÇ

ORGANITZACIÓ D'ESCOLES DE COMERÇ

Des del començament animà la Mancomunitat no sols el desig d'una major utilització material de les energies catalanes encoratjades per l'expansió de les obres públiques i els serveis de comunicació, sinó també el d'afirmar la voluntat de pujança de la nostra terra per la capacitat espiritual de tots els seus nuclis i estaments cridats a nodrir el que en podríem dir *contingut del benestar*, raó d'ésser i ensem força creadora de la riquesa.

Per això ha estat sempre orientació de l'Assamblea, i el Consell Permanent hi ha tingut cura d'inspirar els seus actes, la decidida harmonització de les obres i empreses de millorament extern de Catalunya, amb la coordinada activitat de totes les disciplines de la ment, de manera que la renaixença del nostre poble no sigui una adaptació circumstancial a un tipus determinat de cultura, sinó la plasmació madurada i fecunda d'una civilització nostrada.

Dins l'obediència d'aquesta llei, natural per l'assentiment col·lectiu i arbitrada per l'aplicació que la iniciativa dirigent en fa, adaptant-la a les necessitats

i mitjans del moment, s'ha pogut l'acció de la Mancomunitat, i hem pogut en poc temps preparar la dotació de Catalunya sense emmotllaments apriorístics ni violències, adaptant-nos a la rica varietat de les comarques i equilibrant la diversitat funcional amb la unitat essencial de la nostra terra.

La mateixa creixença funcional ha desvetllat noves necessitats i ens ha dut a l'estudi d'altres problemes. Un d'aquests, que més respòn al crit d'aquelles, és el que fa referència a la creació d'Escoles de Comerç, tant lligada amb la tradició catalana i amb els corrents de la vida moderna.

Interessat el Consell per la instància que amb data 22 de juliol de 1915 li dirigí el Centre Autonomista de Dependents de Comerç de Tarragona; moguda l'atenció de l'Assamblea pel prec de les Corporacions i Autoritats tarragonines; i ben clarament palesada la simpatia de la Mancomunitat, que en sessió del 27 de novembre de 1915 acordà confiar al Consell Permanent l'estudi de la proposició en la qual es demanà la creació d'Escoles de Comerç en totes les poblacions de Catalunya on siguin necessaries, no ens ha calgut esforç per articular aquesta iniciativa, que tenia estat de fet en la consciència catalana.

Avui portem a la consideració de l'Assamblea, després d'escoltar l'informe del Consell de Pedagogia, la manera de donar-li estat de dret, segurs que, amb la col·laboració de tots, no sols podrem deliberar l'aplicació del primer assaig, sinó també el pla orgànic i els detalls de funcionament de les referides Escoles.

Fets que cal tenir en compte

Cal tenir en compte, en estudiar les línies generals d'un pla d'instauració d'Escoles de Comerç a diferents capitals catalanes, els fets següents:

I.^r El desig legítim d'aquestes que les futures Escoles de Comerç estiguin en condicions de donar títols oficials que puguin ésser reconeguts per la llei espanyola.

II.ⁿ Que aquestes Escoles corresponen a poblacions que no són, la major part de les vegades; grans capitals, sinó ciutats de les nomenades *secundaries*.

III.^r La limitació dels mitjans amb què es pot comptar, que impose el reduir parcimoniosament les despeses tant com se pugui fer, sense dany de l'ideal pedagògic.

IV.^t La conveniència de col·locar-se aquestes noves institucions en condicions tals, que llurs beneficis puguin ésser aprofitats fins per les classes socials més humils, àdhuc les ja ocupades pel treball retribuït, de conformitat amb la tendència popular de la Mancomunitat de Catalunya, que és la institució de govern general més democràtica de tota Europa.

La constatació d'aquest cinc fets estén i delimita a la vegada el camp de l'empresa. Aplicant aital constatació als principis de política de cultura que avui tenen més crèdit en matèria d'Escola de Comerç, trobem indicades aquelles línies essencials en les següents normes:

1.ª L'ensenyament en les noves Escoles de Comerç ha de comprendre, com a mínim, les matèries que formen el programa de les Escoles actualment oficials.

2.ª Aquell ensenyament ha de comprendre també

ensenyaments complementaris i de més altura i complexitat científiques. Però com, donats el segon i tercer fet dels abans recordats, és impossible implantar a cada població una veritable Universitat comercial, no hi ha més remei que instal·lar un centre d'ensenyaments superiors a Barcelona, centre natural de totes les comarques catalanes, on possibilitats hi ha de trobar tècnics preparats per a donar-les; en espera de poder també *especialitzar* aquestes matèries superiors segons la població de què es tracti; de manera que cada una de les noves Escoles proporcioni els coneixements indispensables a aquell mínim i a la pràctica de la carrera comercial en general, però que, a més, cada una constitueixi en una matèria determinada i especialitzada un centre d'estudis i investigacions, un veritable seminari; havent-hi, per exemple, una Escola que s'especifiqui en Geografia i qüestions colonials; una altra, en la matèria importantíssima, i avui entre nosaltres molt descuidada, del reconeixement dels productes mercantils; una altra, en els afers bancaris; una altra, en la política consular; una altra, en els transports; i així en les altres branques dels alts estudis comercials.

3.ª Atenent al tercer d'aquells fets, la instal·lació ha d'ésser, en cada cas, modesta; i el nombre de professors, en la part elemental i general, com més restringit millor. Tractant-se de fer conèixer elementalment les matèries, no hi ha inconvenient, des del punt de vista pràctic, que el professor de Comptabilitat, per exemple, sigui el mateix que el de Teneduría de llibres, i en què ensenyi Química el mateix que tracta del Reconeixement de productes. En canvi, hi ha avantatge gran, avantatge de dignitat i d'eficàcia, en no haver de retribuir cada professor insuficientment.

4.ª En fi, en voler dirigir-se a les mateixes clas-

ses treballadores, a la joventut ja ocupada, l'Escola ha de pendre un altre aire : ha de comprendre classes nocturnes doblant les diurnes, o, millor encara, ha d'unir unes i altres, en una continuació d'hores que, demés de càtedra, en el vell sentit de la paraula, siguin de *despaxt* pel al professor, i en les quals s'exa- mini el treball que ja pràcticament van realitzant els alumnes, resolent llurs problemes, salvant les dificul- tats, proporcionant-los les eines i el coneixement dels mètodes, seguint una tendència implantada principal- ment al Nord-Amèrica i que ja comença a tenir traducció àdhuc en les Escoles del continent.

Materies a ensenyar

Segons el pla actual oficial de les Escoles de Comerç, les materies a ensenyar, en forma d'assignatures, són les següents:

Llengua francesa. — Física, Química, Historia natural, Mercancies i Procediments industrials. — Llengua italiana. — Dret i Filosofia moral, Legislació mercantil espanyola i Historia d'Espanya. — Legis- lació mercantil comparada, Economia política i le- gislació de Duanes. — Comptabilitat general i Pràc- tica mercantil. — Aritmètica, Geometria, Algebra i Calcul comercial. — Llengua anglesa. — Arab vul- gar. — Marroc i possessions espanyoles. — Assaigs, Anàlisi i Valoració dels productes comercials. — Prin- cipis d'Estadística, Geografia econòmica i Comuni- cacions i transports. — Legislació duanera comparada, Dret mercantil internacional i Política econòmica. — Química industrial i Foment de la producció i del com- erç nacionals.

Detenint-se en el contingut d'aquestes materies,

es pot aviat observar llur distribució, per raó d'afinitat, en sis grups:

1.^r El constituït per les Llengües vives europees, pel Dibuix i per l'Arab, amb l'additament aquest dels coneixements sobre el Marroc i les possessions espanyoles.

2.ⁿ El constituït pels coneixements sobre Ciències físico-naturals i llur aplicació als productes comercials. En aquest cas es troba la Historia natural, la Física i la Química, el Reconeixement de productes, els Procediments industrials, etc.

3.^r El grup constituït per les assignatures de caràcter antropològic i moral (Geografia humana, Estadística, Economia política, Dret, Legislació, Duanes, etcètera).

4.^t Un grup constituït pels coneixements matemàtics i llur aplicació a l'organització dels afers (Aritmètica, Càlcul, etc.).

5.^è El grup constituït pels coneixements de tècnica en la direcció dels afers comercials (Valoració de productes, direcció de Comptabilitat, Teneduria de llibres; als quals coneixements es podrien afegir les tècniques de la venda, del reclam i de l'anunci, la tècnica de les operacions bancaries, etc.).

6.^è Els coneixements necessaris a la pràctica de l'oficina comercial (Caligrafia, Mecnografia, Taquígrafia; als quals es podrien afegir coneixements sobre arxivació, catalogació i registre, etc.).

Ara bé: l'aplicació d'aquelles línies generals anteriorment indicades a aquest pla de matèries, sembla aconsellar la solució següent:

Deixar estar en el pla general el coneixement de les Llengües vives i el Dibuix, la qüestió relativa al qual es resoldria dins cada població segons els mitjans

que ja posseís aquesta. Allà on, per exemple, existissin ja ensenyaments de francès, es podrien unir llurs alumnes als concurrents a la nova Escola comercial.

Deixar estar igualment, dins el pla general, la qüestió relativa a l'Arab vulgar i els coneixements colonials. Aquestes matèries, creiem nosaltres que són més propies de la segona part o sia del grau d'especialització, de la institució central, i de l'Escola elemental que s'hauria de fer s'especialitzés, dins aquest segon grau, en l'estudi de les qüestions geogràfiques i colonials.

Els cinc grups restants poden ésser encomanats, sense inconvenient, cada un a un sol professor. Cal tenir en compte, en efecte, que en aquest grau elemental l'ensenyament no necessita de competència especialitzada extraordinària, i que segurament realitzarà millor tasca un professor modest, que per mitjà d'aquesta acumulació podrà ésser més ben retribuït, que altres que també en la pràctica resultarien forçats a cercar fora de l'Escola de Comerç el suplement de retribució que la insuficiència de llur subvenció oficial els faria necessari.

Tot això en quant a la part elemental de totes les Escoles de Comerç a instaurar. El superior i especialitzat s'hauria d'organitzar diferentment segons la matèria, representant en cada cas condicions distintes. El professorat d'aquesta part especial podria seguir ja sense inconvenient la pràctica usual del professorat corrent, és a dir, de pendre una sola assignatura al seu càrrec.

Disposició de l'Escola

A cinc, doncs, es podria reduir el nombre de professors de la part elemental de cada Escola. La part especialitzada tindria els professors que fossin possibles, com més i més especialitzats en l'estudi, millor.

L'adopció d'aquesta limitació permet instaurar l'Escola, en la seva part elemental, molt simplement. Tres aules bastarien, cada una disposta i dotada del material necessari, per a realitzar-hi un treball continuat i pràctic, millor dit, per a fer belles institucions actives que, d'acord amb els bons principis de pedagogia, rendissin un producte real: una aula laboratori per a l'estudi pràctic de les matèries del grup de Ciències físiques i naturals; una aula oficina mercantil, disposta per a realitzar pràcticament i vivament el treball d'una casa de comerç; i una aula, en fi, amb museu geogràfic i arxiu de mapes, per a l'estudi de la Geografia i disciplines conexas.

La part especialitzada de l'Escola no té, naturalment, límits en les seves instal·lacions: és de desitjar, en cada cas, que, en poc temps i a mida que vagin apareixent competències superiors de cada matèria, cada Escola especial es vagi desenrotllant i convertint en un intens seminari de recerca i d'investigació en els estudis d'un ordre especial. L'Escola de Comerç a la qual és anexas, una secció per als estudis de Geografia i colonització, per exemple, hauria d'aspirar a convertir-se, en el lapse de temps menys llarg possible, en un veritable Institut de Ciències geogràfiques i colonials.

Sistema pedagògic de l'Escola elemental

Creiem arribat el moment (i per altra banda la quarta de les bases enunciades en el nostre paràgraf segon ho exigeix) d'introduir en el nostre ensenyament mercantil aquella pedagogia, essencialment activa, que ja es practica amb èxit a l'Amèrica del Nord i ha estat introduïda també amb excel·lent resultat en moltes Escoles d'Europa. Dins aquesta pedagogia desapareix la noció de la *classe*, de la *càtedra* i de l'assignatura, en el sentit escolàstic i tradicional. El docent no és ja el recitador de lliçons successives, més o menys documentades d'il·lustracions experimentals o aliviades per interrogatori als alumnes, que estem acostumats a veure en l'ensenyament usual; sinó més aviat un consultant i un guia posat, durant un nombre d'hores diaries, a disposició dels escolars, per resoldre les dificultats de l'estudi que ell va fent i iniciar-los en les pràctiques professionals, en una actuació, que, més encara que d'instrucció, té d'aprenentatge. El professor que tingués a son càrrec, per exemple, conduir l'oficina comercial, fora més que res el conductor d'una serie d'exercicis pràctics que els alumnes anirien fent dins aquella, amb llibertat de temps i d'iniciativa, esperonat ja cada un per la necessitat d'obtenir el resultat de l'ensenyament, pel valor pràctic que per la seva activitat professional futura el coneixement posseeix: així, aquesta aula oficina seria com una casa de comerç real, oberta a la pràctica dels concurrents, i que no tingués altre objecte que la formació professional d'aquests. L'aprenentatge és, en aquest cas, molt més intens i interessant; els resultats, més ràpids. I això que diem d'aquesta materia i d'aquesta secció, es pot dir de les altres:

fins els ensenyaments aparentment teòrics, guanyarien en ésser donats en la forma elemental, quan el professor, en lloc de explicar un text, fos consultat directament pels alumnes, els assenyalés tasca d'estudi i lectura, i prengués, en diàleg directe amb ells, informació de llurs avenços. Tothom reconeix que en aprendre una llengua, per exemple, hi ha aventatge en les classes individuals sobre les classes col·lectives. Doncs bé: en el sistema que proposem, la classe col·lectiva tradicional es descompòn en una serie de classes individuals.

Règim pedagògic en l'Escola elemental

Adoptant aquest sistema, anem a donar un exemple de la seva organització, adaptada a la necessitat, que indica la base quarta, que les hores de l'ensenyament siguin doblades en series diurnes i nocturnes, a fi que aquest arribi a servir fins per a les classes socials ja ocupades pel treball quotidià.

Imaginem que a cada un dels cinc professors de la secció elemental se'ls encomana, com a tasca, l'ensenyament de llurs materies durant tres hores diàries. Aquestes tres hores, ja ho hem dit, no foren de lliçó, sinó més propiament de consultori, a què acudirien lliurement els alumnes. Aquests es dividirien, segons llurs possibilitats de temps i d'ocupació, en dues series: una que freqüentaria l'aula corresponent en sessió diurna; l'altra, en sessió nocturna. Les sessions serien alternes per a cada professor, és a dir, que un dia les seves tres hores de treball correspondrien a la sessió diurna, i els altres tres dies a la sessió nocturna.

Es tindria, així, com un consultori de materies

obert constantment durant tres hores, i el conjunt dels consultoris durant sis.

Instauració dels estudis superiors especialitzats

Probablement, dins cada una de les matèries d'especialització que sembla convenient instal·lar en el grau superior d'aquestes Escoles, caldrà algun temps, abans de poder disposar de personal amb la deguda competència elevada i profunda. La previsió exigeix en aquest punt la instauració, així que es pugui, d'un règim de pensions d'estudi a l'estranger que completi la part del personal que ara ens manca.

Tenint present que a cada Escola el grau superior ha de correspondre només que a una especialitat, i estudiades les necessitats nacionals actuals de Catalunya, sembla convenient donar preferència per a les primeres instauracions d'especialitats, als problemes de Geografia i colonització, de Reconeixement tècnic dels productes, de la Banca i els grans afers, i dels transports. A aquests seguirien altres temes d'especialització. Cal tendir a establir, annexos a les Escoles elementals de Comerç, un seminari d'estudis superiors, d'estudis geogràfics i comercials, en alguna ciutat meridional i marítima; un altre per al reconeixement de productes (matèria interessantíssima, perquè avui són moltíssims els comerciants del nostre país que desconeixen el producte amb què negocien, arribant alguns a no saber del cert si es tracta d'un producte vegetal o mineral) en alguna localitat relacionada amb centres agrícoles i miners; un seminari d'estudis bancaris i sobre grans empreses comercials en alguna ciutat de gran moviment; un altre per a l'estudi dels transports en alguna localitat

de vora la frontera. Cap d'aquests centres d'estudis s'haurien d'instaurar de no poder comptar almenys amb tres professors d'alta competència.

La qüestió del cost

S'ha de calcular, per a retribució als professors de la secció elemental, encarregats de les tres hores diàries de sessió pedagògica, un mínim de 3,500 pessetes.

Igual mínim s'hauria d'atribuir als professors de cada secció especial superior, però aquests només amb el deure de fer una hora de curs diària.

Recordant que són cinc els professors que s'han considerat indispensables per a la secció elemental, i tres el mínim dels necessaris per a constituir una secció superior especialitzada, i fent un marge per altres despeses de personal administratiu secundari, renovació de material, etc., la despesa anual del funcionament d'una Escola completra d'aquest ordre es pot calcular entre 30,000 i 35,000 pessetes anuals. Mentre no hi hagues especualitat les despeses han de ser calculades en 20,000 pessetes. Les despeses d'instal·lació variarien en cada cas segons els mitjans amb què ella comptés. Podent comptar amb edifici ja adequat, i prescindint de la part que s'hagi de donar a la secció superior especialitzada, que variarà en cada cas, la part elemental podrà segurament en molts casos implantar-se amb una quantitat poc diferent de la d'un any de despesa normal ordinària.

Per totes aquestes raons, el Consell Permanent té l'honor de proposar a l'Assamblea l'adopció dels següents

ACORDS

1.^r El Consell Permanent procedirà a l'organització d'ensenyaments comercials de conformitat amb les Bases següents:

a) S'establiran en diferents localitats de Catalunya Escoles de Comerç que, a la vegada que preparin elementalment en l'obtenció dels títols oficials i a la pràctica de la professió mercantil, constitueixin centres d'investigació i especialització en l'estudi superior de les ciències comercials, cada Escola en una branca particular.

Aquests ensenyaments de comerç tindran dos graus: l'elemental, que s'instaurarà en diferents ciutats de Catalunya, i el superior o d'especialitzacions, que s'organitzarà a Barcelona.

En cada una de les Escoles elementals es podrà instituir, a mesura que sigui possible, l'especialitat o especialitats més adequades a les necessitats mercantils de la ciutat o comarca.

b) La Secció elemental d'aquestes Escoles tindrà com a programa mínim d'ensenyament el pla de estudi de les Escoles de Comerç que sosté l'Estat.

c) Les assignatures seràn acumulades per graus, formats en raó d'afinitat en un curt nombre de professors. Aquest nombre, emperò, serà de cinc almenys en la secció elemental.

Cada professor rebrà la retribució mínima de 3,500 pessetes.

2.ⁿ La cooperació mínima del Municipi a l'establiment de cada ensenyament, condició previa de l'acord d'instauració a pendre en cada cas pel Consell Permanent, comprendrà les despeses d'establiment

i instal·lació de l'Escola i del seu servei d'aigua i llum.

3.^r El Consell Permanent nomenarà per a cada Escola el Patronat corresponent.

Palau de la Generalitat, 8 novembre de 1916. —
El President, ENRIC PRAT DE LA RIBA. — *Els Con-*
seillers, LLUÍS ARGEMÍ — FRANCESC BARTRINA — JOSEP
MARÍA ESPAÑA — ANSELM GUASCH — MARTÍ INGLÈS
— JOSEP MESTRES — ALFRED PEREÑA — AGUSTÍ
RIERA.

INDEX

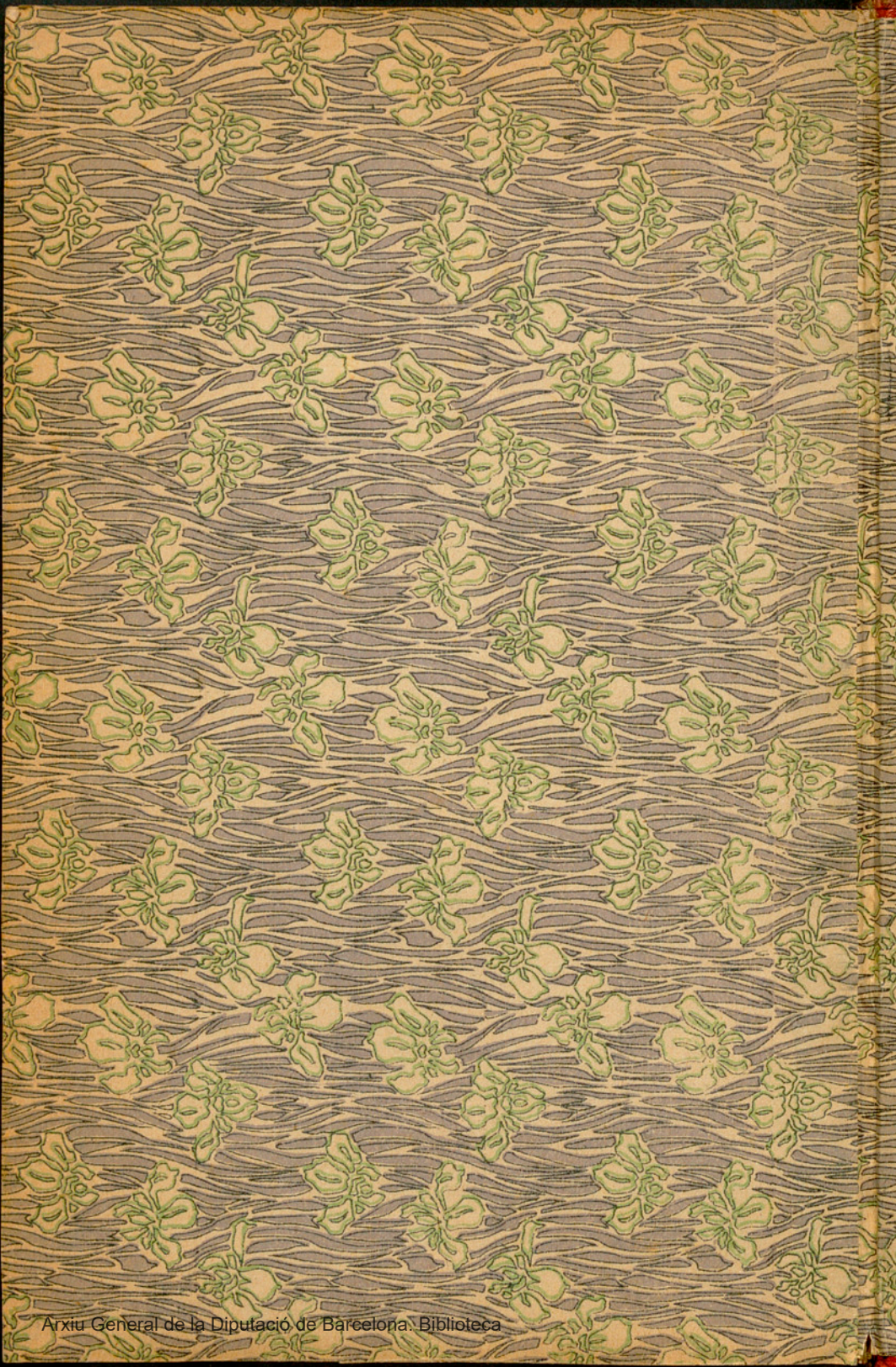
PROJECTES DEL CONSELL PERMANENT

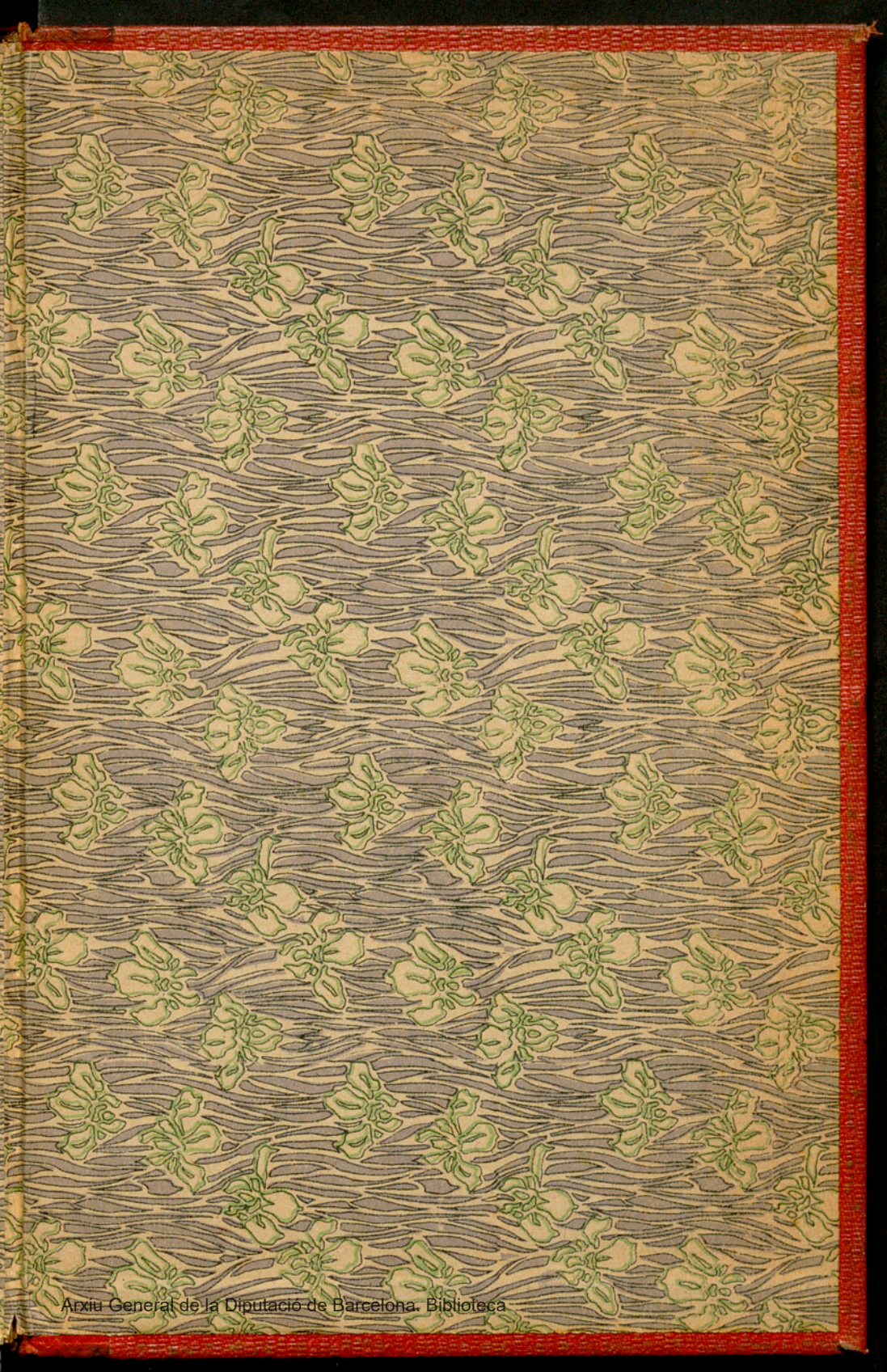
	<u>Planes</u>
Pressupost per a l'any 1917.....	11
Pressupost d'ingressos	19
Pressupost de despeses.....	35
Anexos al Pressupost.....	61
<i>Anex n. 1.</i> — Arbitris sobre establiment de serveis i servituts en carreteres provincials i camins veïnals a càrrec de la Mancomunitat.....	63
<i>Anex n. 2.</i> — Arbitris sobre la circulació de motocicls, sidecars, cycle-cars, voitures i automòbils per carreteres provincials i camins veïnals a càrrec de la Mancomunitat de Catalunya, i llocs de parada de carruatges en aquells.....	70
<i>Anex n. 3.</i> — Pressupost especial de despeses del Manicomi de Salt. de la província de Girona, per a l'any 1917.....	73
Transferencies de crèdit	77
Acord.....	81
Organització d'Escoles de Comerç.....	83
Acords	97

1201

80

Reg 2223

PROJEC
DEL
CONSER

MANCOM
DE
CATALU

M
3
89

NOVEMB

1946